

Møtereferat 28.09.2022

Tittel	Nasjonalt samhandlingsråd
Tid	27.09.2022
Sted	Gunnar Bergs vei 2
Referent	Ada Derdowska Pedersen og Ann Helen Hellevik
Deltakere	Se liste
Kopi	

Hensikt med møtet

Dag 1:

- Bli kjent, runde rundt bordet
- Forventinger til rådet
- Diskutere struktur og mandat for rådet

Dag 2:

- Identifisere utfordringer med opprydding av marin forsøpling

Saksliste

Dag 1: Diskutere struktur og mandat for rådet. Identifisere utfordringer ved opprydding av marin forsøpling.

Dag 2: Oppsummere og diskusjon gårsdagens innspill. Prioritering av utfordringsområder for marin forsøpling.

Referat (kort oppsummering)

Dag 1:

Presentasjon av tildelingsbrev fra KLD (presentasjonen finner dere i teams gruppa)

- **Opprette og lede nasjonalt samhandlingsråd for opprydding hvor private og ikke-statlige aktører inviteres inn.**

- Skal ikke være en erstatning for noen av de andre samarbeidsorganene, men være ett supplement, for å dekke områder som i dag ikke er dekket for god rydding.
- Være en koordinerende enhet, dra best mulig nytte av ressursene som finnes (dra nytte av hverandres aktivitet)
- Bestå av både statlige og private.
- Samhandling med Rent Hav

Runde rundt bordet og forventninger fra deltakerne om hva rådet skal være

Alle representantene fikk presentert seg (vedlegg 1. deltakerliste) og lagt frem sine forventninger

til rådet. Det kom frem her at en håper at en vil finne konkrete løsninger som er gjennomførbare og at løsningene vil gi bedre utnyttelse av eksisterende ressurser.

Det kom også frem en del bekymringer rundt opprydding av marin forsøpling generelt, og som deltakerne mente var viktige å ta med seg i det videre arbeidet. Noen av bekymringene var i forhold til frivillig opprydding og HMS sett i forhold til selve oppryddingen med farlig avfall, rydde i utsatte områder og frakt av frivillige i båt, samt mangelen på forutsigbarhet i finansieringen av oppryddingsarbeidet (alle innspill ligger i vedlegg 2.)

Struktur og mandat for rådet

Mulig struktur for rådet ble lagt frem og diskutert. En kom frem til at det kreves avklaringer fra Marfo og avgrensninger for at rådet skal kunne leve opp til forventningene av å kunne finne gjennomførbare og konkrete løsninger.

Noen av innspillene til avklaringer/avgrensninger:

- Skal rådet ta imot problemstillinger fra relevante målgrupper? Relevante målgrupper = alle som er interessert i opprydding/forebygging av marin forsøpling
- Jobbe med utforming av innspill til nasjonale dokumenter/oppdragsutførelse? Er det rimelig, praktisk, hvilke ressurser kreves etc.
- Tydelig mandat = tydeligere hvem som er relevante deltakere i rådet
- Kan rådet diskutere regelverk, både hvordan eksisterende regelverk fungerer/utforming av nytt regelverk?
- Marint avfall er et stort område for næringsutvikling – hvilken plass har disse aktørene i rydde-bildet?
- Bør andre aktører inviteres inn i rådet

Det vil være mulig at en inviterer inn andre aktører inn i rådet når en har funnet området rådet prioriterer området det skal arbeides med.

Det ble også foreslått at det kunne dannes arbeidsgrupper under rådet som jobber med helt spesifikke oppgaver og at gruppen settes sammen i forhold til hvilke oppgaver som skal løses.

Tydelig tilbakemelding fra rådet til Marfo:

- Tørr å være tydelig på mandatet opp mot KLD
- Hvem skal betale for medlemmenes tilstedeværelse i rådet?
- Naturlig at Fiskeridirektoratet er med (finnes det muligheter for at de kan prioritere deltakelse her)

Marfo avklarer spørsmål og utarbeider forslag til mandat og sender dette ut til deltakerne for godkjenning.

Gruppearbeid for identifisering av utfordringsområder innen marin forsøpling

Ut ifra diskusjonen rundt struktur og mandat for rådet ble det gjort et gruppearbeid for å identifisere utfordringsområder for marin forsøpling. Følgende kom frem gjennom gruppearbeidet.

Logistikk:

- Mangler opprydding satt i system fra Statens side
- Mangler system for/enighet om kunnskapsinnhenting
- Lage en logistikk enhet: lenke sammen innsamling, innhenting, avlevering og håndtering av avfallet – er Rent Hav relevant her?

- Store gjenstander som båtvrak er et stort problem som krever ressurser for innhenting
- Logistikk av personell

Finansiering:

- Mangel på midler skaper uforutsigbarhet
- Korte kontrakter – mister kunnskap/erfaring
- Avlevering av avfall er kostbart – kan staten dekke?

Holdningsarbeid:

- Undervisning i skolen – skal noen aktører hentes inn i dette rådet? Teoretisk materiale utformes i rådet? – gjennomføres i praksis av aktørene på lokalt nivå?
- Øke bevisstheten rundt forsøpling i fiskerinæringa
- Gjøre kunnskap tilgjengelig for allmennheten – hvor er det ryddebehov etc. – er dette en funksjon Rydde har/kan ha?

HMS:

- Ryddere utsatt for giftstoffer, farlige geografiske områder/avfall, verneutstyr etc.
- Styrking av HMS mot frivilligheten

Gjenvinning:

- Hvilket avfall har en verdi – finne et system på hvilket avfall som kan gjenvinnes

Ut fra innspillene på utfordringsområdene ser en at det må gjøres prioriteringer av områder rådet skal arbeide med, og deltakerne vil etter dette kunne vurdere om det fortsatt er aktuelt for dem å fortsette arbeidet i rådet. Rådet vil kunne supplere medlemmer inn i rådet når arbeidsområde er prioritert.

Dag 2:

Oppsummere og diskusjon gårsdagens innspill

Dagen startet med en oppsummering av arbeidet dagen før og en kom frem til at rådet må enes om hvilke problemstillinger som skal prioriteres, og at når mandatet for rådet er formulert vil deltakere kunne avgjøre hvilken relevans de har inn i rådet.

Det ble diskutert rundt listen av utfordringsområder som arbeidsgruppene kom opp med dagen før at rådet vil velge å sette søkelyset på opprydding og ser foreløpig bort fra forebygging og gjenvinning av marin forsøpling. Opprydding er i seg selv også et forebyggende tiltak. En bør i det videre arbeid og prioritering se på balansen mellom frivillig og profesjonell rydding (se også vedlegg 3.)

Prioritering av utfordringsområder for marin forsøpling.

Følgende liste over utfordringsområder ble satt opp av deltakerne i rådet:

- Ryddepraksis
- Rydding som forebyggende tiltak
- Logistikk
- Finansiering
- HMS

Hver deltaker ble bedt å sette opp sine 3 øverste prioriteringer fra eget ståsted for så å ta disse med inn i gruppearbeidet.

Gruppearbeid dag 2

Identifiser og diskuter de viktigste utfordrings-områdene innen marin forsøpling fra ståstedet til organisasjonen du representerer.

Gruppe	Deltakere	Sammendrag
1	Trond Røren, Kystverket Lisa Helgason, statsf. T&F Eirik Andre Nilsen, MRC Nancy Strand, Avfall Norge Odd Arne Arnese, Eider AS	Rydde praksis: <ul style="list-style-type: none"> - HMS: mangler helhetlig plan - Hvordan anvende kunnskapen vi har - Avfallshåndtering + tabell i vedlegg 3.
2	Njål Røkenes, kystvakta Elisabeth Juliussen, statsf.a Lise Gulbrandsen HNR Margret Stray-Pedersen, Norges dykk.forbund Carl Høyman, Salt	Det er viktig at man får nasjonale strukturer for opprydding, slik at forventninger og fremgangsmåter får en enhetlig innfallsvinkel på landsbasis. Altså, at de ytre rammevilkårene er like enten du er privat og rydder i Finnmark, eller i Agder, om du er frivillig og rydder på Sunnmøre, eller i Oslofjorden. <ul style="list-style-type: none"> - Må skille på frivillig og kommersiell opprydding. - Må inn en nasjonal ramme for håndtering av marint avfall. - Må være en enkel inngang for frivillig rydding. - Bør vi se på finansieringsordningene? Kan eksisterende ressurser nyttes på en annen måte? - Staten bør sette noen ytre rammer for hele landet. <ul style="list-style-type: none"> o Den digitale strukturen eksisterer i dag, men rammeverket bak mangler. o Den offentlige må ta ansvar for å utvikle rammer o Rammer må forankres på kommunalt nivå
3	Knut Magne Thomassen, SNO Maria P. Arvnes, fiskarlaget Dag Seter, FL Odd Gunnar Jørgensen, Novumare Eirik Oland, HMF	Ryddeaktivitet: <ul style="list-style-type: none"> - Planlegging - Risikovurdering - HMS - Avfallshåndtering
4	Otto Okstad, Skjærg. Tj. Marit Bærøe, Sjømat Norge Sveinar Kildal, Norscan Eirik Sigstadsø, fhf	<ul style="list-style-type: none"> - Strukturere og organisere opprydding på nasjonalt nivå - Overordna mål og ambisjon for opprydding: dette <u>må</u> være klart - Nødvendig med kunnskapsinnhenting på forsøpling: hva finner vi hvor

Relevante dokumenter inn i arbeidet i rådet finnes på i teams gruppa.

Runde rundt bordet for videre arbeid og tidsplan

Viktig at vi har oftere møter nå i startfasen av rådet, og at vi veksler mellom digitale og fysiske møter. At vi sorterer på møte innhold i forhold til om det er et digitalt møte eller fysisk møte. Prioritere mer konkrete og korte saker i digitale møter, mens større diskusjonsområder tas i fysiske møter. For mange av deltakerne vil det at en får dekt utgifter i forbindelse med fysiske møter være avgjørende for deltakelse.

Oppfølgingspunkter fra første møte

Ansvarlig	Aksjon	Frist
Marfo	Skriver mandat og sender rundt for innspill. Ferdigstilles innen.	15. november
Marfo	Utarbeide en arbeidsstruktur for/organisering av rådet	November/desember
Marfo	Avklaringer: økonomi knyttet til deltakers utgifter	Desember
Marfo	Dato for nytt møte og organisering av dette (fysisk/digitalt) sender ut en doodle	
Marfo	Ordne med teams gruppe for rådet, legge inn bakgrunnsdokumenter, deltakerliste m/kontaktinfo og referater	12.10
Alle	Ta med innspillene fra rådet tilbake til organisasjonen sin, diskuter hvilke områder som burde prioriteres og ideer til hvordan utfordringene kan løses.	?

Vedlegg 1. Deltakerliste

Aktør	Representant
Offentlig forvaltning	navn
Kystverket	Trond Røren, avd. leder Rederi, Fyr og sjømerking
Kystvakta	Njål Håvard Røkenes
SNO	Knut Magne Thomassen
Skjærgårdstjenesten	Otto Okstad, Seniorrådgiver
For Statsforvalterne	
Troms og Finnmark	Lisa Bjørnsdatter Helgason, miljødirektør
Agder	Elisabeth Helene Juliussen
Marfo	Marie-Fleurine Olsen Ada Derdowska Pedersen Ann Helen Hellevik
NGO/interesseorg	
MRC	Eirik Andre Nilsen
Hold Norge Rent	Lise Gulbransen - på første møte
Norges fiskarlag	Maria Pettersvik Arvnes, seniorrådgiver
Sjømat Norge	Marit Bærøe, fagsjef
Avfall Norge	Nancy A. Strand, seniorrådgiver
Norges dykkerforbund	Margret Stray-Pedersen (PL marin forsøpling)
Friluftsrådernes landsforbund	Dag Seter, daglig leder BOF
Norscan Partner AS	Sveinar Kildal
Eider AS (Mausund feltstasjon)	Odd Arne Arnesen (daglig leder)
Salt AS	Carl Høyman (fagsjef)
NovuMare AS	Odd Gunnar Jørgensen (daglig leder)
Finansieringskilder	
Handelens Miljøfond	Eirik Oland
Fiskeri og havbruksnæringens forskningsfinansiering (FHF)	Eirik Sigstadsø (fagsjef)
Deltar, men kommer ikke på denne samlingen	
Mepex	Frode Syversen (daglig leder)
Redningsselskapet	Julie Bauge
NOSCA	Eirik Langeland
Kystverket	Rune Bergstrøm, seniorrådgiver

Vedlegg 2. Notater fra kommentarer dag 1.

Runde rundt bordet og forventninger til rådet:

- **Forventninger til rådet:**
  - Finne konkrete løsninger som er gjennomførbare
- **Områder for bekymringer:**
  - Frivillig opprydding: HMS (frivillig opprydding av farlig avfall/på utsatte områder), manglende utstyr og frakt av frivillige sjøveien.
  - Ryddepraksis: verneområder, skal det settes søkelys på større/mindre gjenstander (båtvrak = stort problem)
  - Finansiering av opprydding: mangel på midler skaper uforutsigbarhet
  - Hvor går avgrensningen til rådet (ferskvann/saltvann/land/sjøbunn, opprydding/forebygging etc)
  - Forebygging: nødvendig med datainnsamling
  - Et for bredt fokus (eks. opprydding vs. forebygging) kan føre til svakere gjennomføring
- **Generelle notater:**
  - Sjømatnæringa skal ha kontroll på det som går inn og ut
  - Hva kan sjømatnæringa gjøre for å redusere produkter på avveie?
  - Norges fiskarlag = koble bestemmelser i rådet på deres handlingsplan mot marin forsøpling
  - Forsøpling skjer også i avfallsbransjen
  - Finne løsninger som gjør at vi kan bruke ressursene som allerede finnes

Når rådet møtes:

- deltakere får dele lokale erfaringer/kunnskap/utfordringer
- identifisere utfordringer – mange ulike innfallsvinkler velge ut noen av disse som skal jobbes med

Til drøfting:

- Skal rådet ta imot problemstillinger fra relevante målgrupper? Relevante målgrupper = alle som er interessert i opprydding/forebygging av marin forsøpling
- Jobbe med utforming av innspill til nasjonale dokumenter/oppdragsutførelse? Er det rimelig, praktisk, hvilke ressurser kreves etc.
- Tydelig mandat = tydeligere hvem som er relevante deltakere i rådet
- Skal kommuner/fylkeskommuner inn i rådet? Eller er det nok med SF?
- Kan rådet diskutere regelverk, både hvordan eksisterende regelverk fungerer/utforming av nytt regelverk?
- Marint avfall er et stort område for næringsutvikling – hvilken plass har disse aktørene i rydde-bildet?
- Skal det flere inn i rådet: landbruk/bygg

Til Marfo:

- Tørr å være tydelig på mandatet opp mot KLD
- Hvem skal betale for medlemmenes tilstedeværelse i rådet?
- Naturlig at Fiskeridirektoratet er med

Oppsummering fra gruppearbeid/identifiserte utfordringer:

Logistikk:

- Mangler opprydding satt i system fra Statens side
- Mangler system for/enighet om kunnskapsinnhenting
- Lage en logistikk enhet: lenke sammen innsamling, innhenting, avlevering og håndtering av avfallet – er Rent Hav relevant her?
- Store gjenstander som båtvrak er et stort problem som krever ressurser for innhenting
- Logistikk av personell

Finansiering:

- Mangel på midler skaper uforutsigbarhet
- Korte kontrakter – mister kunnskap/erfaring
- Avlevering av avfall er kostbart – kan staten dekke?

Holdningsarbeid:

- Undervisning i skolen – skal noen aktører hentes inn i dette rådet? Teoretisk materiale utformes i rådet? – gjennomføres i praksis av aktørene på lokalt nivå?
- Øke bevisstheten rundt forøpling i fiskerinæringa
- Gjøre kunnskap tilgjengelig for allmennheten – hvor er det ryddebehov etc – er dette en funksjon Rydde har/kan ha?

HMS:

- Ryddere utsatt for giftstoffer, farlige geografiske områder/avfall, verneutstyr etc
- Styrking av HMS mot frivilligheten

Gjenvinning:

- Hvilket avfall har en verdi – finne et system på hvilket avfall som kan gjenvinnes

Gruppe 2: gruppediskusjon tirsdag 27.09.

- Definere utfordringer, lage en prioriteringsliste?
- Årlig plukke ut noen utfordringer som rådet skal jobbe for å løse, og rapportere løsninger/ resultater til KLD. Gi vår anbefaling.
- Hvordan skal Norge jobbe med marin forøpling?
- Ta utgangspunkt i hvor vi er i dag, og definere et behov
- Jobbe med forebygging
- Skal allmenheten gis anledning til å sende inn identifiserte utfordringer via epost til MARFO?
- KLD (og andre departementer eller direktorater) skal kunne be rådet om innspill i arbeid med stortingsmeldinger, retningslinjer, veiledere eller annet (vi gir ikke høringsuttalelser).

Vi definerer følgende utfordringer:

- Levering og mottak av avfall – trenger et nasjonalt system. LOGISTIKK! Mye uoversiktlig, og tilfeldig fra kommune til kommune.

- Har ikke noe system for kunnskapsinnhenting (vanskelig å kunne bruke i forskning, og vanskelig å kunne sammenligne)
- Småbåter, hvem gjør hva
- Opprydding er veldig tilfeldig, det er ikke noen form for system i oppryddingen. Lokale forskjeller, ulike grader av engasjement.
- Ingen finansieringsordninger for kommuner
- Liten forutsigbarhet i økonomisk støtte, lav langsiktighet
- Rydd Norge programmet er positivt i den forstand at opprydding er satt i et system.

Hvem dekker kostnadene som påløper den enkelte deltaker?

Vedlegg 3. Notater fra kommentarer dag 2.

Dag 2:

- Identifisere utfordringer med opprydding av marin forurensning

Saksliste

Oppsummere og diskutere gårsdagens innspill

Gruppearbeid

Referat

Utfordring for rådet:

- Bli enig om hvilke problemstillinger som skal prioriteres
- Frem til mandatet er ferdig formulert, er det usikkerhet rundt visse deltakers relevans i rådet

Notater fra diskusjon etter oppsummering av gårsdagen:

- Det er levert en rapport fra Marfo til KLD med forslag til alternative modeller for organisering av opprydding av marin forurensning i Norge (anno 2019)
- Rådet velger å sette søkelys på opprydding. Dersom spørsmål om forebygging skulle ha blitt diskutert måtte relevante aktører blitt inkludert i rådet
- Gjenvinning av marint avfall utgår som prioriteringsområde for rådet per dags dato. Det er for lite marint avfall som har gjenvinnings-verdi til at det er verdt å prioritere å finne et system på håndtering av dette fremfor å jobbe med åpenbare forbedringspunkter i ryddeforløpet (fra opprydding til innsamling og håndtering av avfall).
- Rydding i seg selv er et forebyggende tiltak
- Hva innebærer punktet «opprydding satt i system av Staten».
  - Hva er Statens ambisjon? → Et renere hav gjennom redusert marin forurensning + ti punkter i plaststrategien.
  - Hvilken type organisering tenkes her? → Eks. Statligmodell, offentlig/privat samarbeidsmodell, regional modell, viktige spørsmål rundt konkurranse aspektet her.
- Balanse mellom frivillige og profesjonelle ryddere. Frivillige = store arealer kan bli ryddet for lite/ingen penger. Profesjonell rydding: koster penger = mindre arealet per time rydding sammenlignet med frivilligheten, har ressurser til å komme til på utilgjengelige steder. Norge trenger en balanse mellom frivillig og profesjonell rydding, hvordan får man mest mulig ut av oppryddingen?
- Marfo holder på med utredning av tilskuddsordningen

Overordnet utfordrings-områder knyttet til marin forurensning, formulert av rådet før gruppearbeid:

- Ryddepraksis
- Rydding som forebyggende tiltak
- Logistikk
- Finansiering
- HMS

Gruppearbeid dag 2:

Gruppearbeid – Resultater fra gruppe 2

	Planlegge	Identifisere område for rydding	Bestemme tidspunkt	Metode for rydding	Kunnskap om området man skal rydde	Finansiering rydding	Finansiere avfall	Måling/ dokumentasjon	Forebygging	Oppfølging av kunnskap
Hva gjøres		Gjøres via MARFOS portal : RYDDE		Mye forskning	Mye forskning					
	Inkluderer ikke vedlikeholds-rydding	Utlysinger fra HMF		Selskapene som rydder velger utstyr selv						
		Hele kysten skal ryddes								
Utfordring	Plan for vedlikeholds-rydding		Når skal det ryddes hvor	Hvor langt ned skal man rydde- kunnskap om hvilke naturinngrep som er riktig	For lite kunnskap	Mangel på langsiktig jobbing	Herreløst avfall		Anlegg langs kysten må bevisstgjøres	Følge opp tiltak
		Verneområder - spesielle hensyn	Velge ut tidspunkt som ivaretar vernehensyn	Mangler tilpasset verktøy	Ta i bruk forskning - hva er trygg rydding	Entreprenører vil utvikle løsninger, men mangler langsiktighet	Må søke om finansiering hver gang			Regional action plan on marine litter in the arctic
		Er det førstemann til mølla		Korte kontrakter - vanskelig å investere					Sektorvis oppfølging	Hvem gjør hva
		Mangler en systematisk plan?				Kostnader som ikke dekkes	Kostnader som ikke dekkes			
		Forholdet mellom profesjonell og frivillig rydding		HMS			Avfallshåndter ingen må dekkes		Redd for at det blir for mange problemstillinger	

		Ikke alle bruker portalen		Støv/svevstøv					
		For statsforvaltern blir det mye tilfeldigheter		Miljøgifter i sedimentene					Kunnskap fra ryddemiljøet ikke deles og følges opp
		Lage en prioriteringsplan							Frivillige ryddere vet ikke hvor de skal gå
				Frivillig rydding i utsatte områder					
									Ryddere mangler arena for å dele kunnskap
									Kunnskapen finnes, men det brukes ikke
									Mangel på tydelig ansvar

Andre innspill fra gruppearbeidet:

Gruppe	Innspill
2	<p>Innspill til mandat fra Norges Dykkerforbund: skal rådet bare være et råd for allmenheten, for å løse praktiske utfordringer i hverdagen, eller skal det ligge i mandatet å gi innspill til strukturendringer?</p> <p>Hvilken rolle skal rådet få i et mylder av råd, utvalg og eksisterende fora og arenaer? Avklare roller opp mot hverandre, hvem kommer inn på hvilket nivå. Lage et oversiktskart, hvem knytter seg til hva, hvem sin: Barentswatch, statlig samarbeidsråd, nasjonalt samhandlingsråd, KLD, Mdir, MARFO</p> <p>Hvordan sørger vi for å få kunnskapen som kan sørge for de endringene vi trenger?</p> <p>Det er ikke bare et spørsmål om nye finansielle midler, men også hvordan vi bruker eksisterende ressurser.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Feks Kystvakta, hvordan kan denne ressursen utnyttes i en plastforsøplingssammenheng. <p>Vi bør kanskje kjøre to løp, et mot frivillige, og et mot profesjonelle. Rammevilkårene vil være ulike.</p> <ul style="list-style-type: none"> - For profesjonelle er rammene satt i utlysningen/ anbudet. - For frivillige bør det være en klar kontaktperson i hver kommune, som har oversikt over ryddeløstikk og områder. <p>Organisering rundt rydding er uklart i dag, for nye som kommer inn på forsøplingsområdet. Hvor rydder man, hva gjør man med avfallet, hvem kontakter man, osv.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Løsning: MARFO kan drifte en database e.l. med oversikt over hva som gjelder hvor.

Notater fra diskusjon om videre arbeidsstruktur:

- Delte meninger om økonomisk spørsmål: noen er avhengig av at alt dekkes, noen er delvis avhengig (eks. opphold dekkes, men deltaker står for egen reise) og et få tall kan dekke alle kostnader knyttet til deltakelse.
- Nytt møte: mars/april (fysisk/digitalt)? Kom frem til digitalt møte i november der en legger frem og vedtar mandat for rådet. Ha FNs bærekrafts mål i bakhodet her.
- Saker som krever omfattende arbeid tas på fysiske møter
- Det ble påpekt et ønske om kortere tidsintervall mellom møter i oppstartsfasen av rådet, med rask avklaring på mandat, og videre arbeid for rådet.